

DE POSTERIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREAU EN REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLES
 — (Naam: Maatsch.) —
BORCK DER REGWALLENWAL
 (Stoedepoort).
TONGEREN
 Postbusnummer 2. 6450.
 Telefoon 12

Abonnementprijs: fr. 15.00 per jaar,
 Voort betaald,
 30 centimen het nummer.

Alle toezendingen van geld, brieven en
 aankondigingen, moeten franco worden
 worden aan den uitgever.

AANKONDINGEN.

Frans per regel fr. 1.00
 Tusschen Afschiet- in Provincie.
 nieuw fr. 2.00
 Verhuur en doordrachten fr. 3.00

Elke Aankondiging:
 Van 1 tot 4 regels fr. 3.50
 Elke regel meer fr. 0.75
 Voor meer dan één inschrijving, prijs
 volgens afkond.

Alle aankondigingen en mededeelingen
 moeten gesloten voor Dinsdag
 middag.

Lastertaal

Iets over de aanstaande Gemeentekiezingen

Er staat er geschreven: « Beter en kostbaarder is 't een goeden naam te hebben dan menigvuldige rijkdommen! »

Ieder welkenk mensch die een weinig ergevoel bezit zal hiernede instemmen. Wie van ons ziet niet liever zijn fortuin en al zijn tijdelijke goederen in den afgrond zinken dan zijnen naam bevleekt?

Is dat geen droevig feit te moeten besciften dat, alhoewel de menschen persoonlijk zoozeer aan hun naam houden, zij zoo gemakkelijk de eer hunner broeders kwetsen en den goeden naam hunner overvromen, bijzonderlijk in hunne aanwezigheid, op onrechtvaardige wijze weten te ontneemen?

Zooals men weet zullen op Zondag 9 October aanstaande in al de gemeenten van het land, de Kiezingen plaats hebben tot hernieuwing der gemeenteraden. Al de mannen en vrouwen boven de 21 jaar, die sinds zes maanden in de gemeente verblijven, zullen aan deze kiezingen deelnemen.

De kandidaten moeten voorgedragen worden voor Zondag 25 September.

In iedere gemeente maakt de voorzitter van het hoofdbureau der kiezingen door een uiterlijk op Maandag 19 September afgekondigd bericht, bekend dat hij de kandidaatstellingen op Vrijdag 23 en Zaterdag 24 September van 18 tot 16 uur ontvangt.

In de gemeenten waar het getal reglementair voorgedragen kandidaten dat der te begeven mandaten niet overschrijft worden deze kandidaten door het hoofdbureau voor verkozen verklaard op 25 September 1932 onmiddellijk na afloop van het tijdstip dat bij art. 26 der gemeentekieswet is bepaald voor het indienen van bezwaren tegen de kandidaatstellingen; in dit geval heeft er geene kiezing plaats.

Hoezeer strijdt deze handelwijze met Christus leer, die bijzonder op liefde, verdraagzaamheid en toegevoegdheid gestaund is.

De rechtzinnigheid waarmede de kwaadsprekers handelen is dan ook de oorzaak, dat ze niet eens de droevige gevolgen hunner lastertaal inzien. Een kwaadspreker, zoo getuigt de wijze man, is een gruwel voor het menschedom.

Ja, hoevele schepsels worden niet ten onrechte door den achterklap in hunne eer gekrenkt? Hoevele sterven niet na veel lijd en bekommernissen, er in gelukt waren den weg van 't goede te bewandelen, hebben den moed bij het lasteren voelen zinken en zijn terug in hunne vroegere dwaasheden hervallen? Wie zal ooit het getal huishoudens kunnen opnemen, door den achterklap in twiistoorden herschepen?

Waar vroeger, liefde, eemheid en vrede heerschten, daar heeft de lastertong, door stoute verdachtmaking of naamlooze briefjes, haat en twist gezaaid. Gelukkige verlooping en zalige vriendschap, die zooveel voor de toekomst betoefden, heeft de vuile tong, door het ophitsen der zwakke gevoelens van afgunst onze natuur eigen, schepbreuk doen lijden.

GELDIGHEID DER STEM BRIEFJES.

Vroeger, wanneer een kiezer boven op de lijst en terzelfder tijd nevens den naam van een of meerdere kandidaten had gestemd, was zijn bulletijn ongeldig. Krachtens de nieuwe wet zal dit bulletijn geldig wezen. De lijststemmer als nul en ongedaan beschouwd en men neemt slechts in aanmerking de uitgedrukte voorkeurstemmen.

Men kan bijgevolg op drie verschillende manieren eene geldige stem uittbrengen.

1) Bovenaan de lijst. — De kiezer drukt daardoor zijne volkomen uit over de rangschikking der kandidaten. Het is eene partijstem.

2) Nevens een of meerdere kandidaten van een en dezelfde lijst, of gelijk wij hooger aanhaalden, bovenaan de lijst en terzelfdertijd nevens een of meerdere kandidaten. Het is insgelijks eene partijstem, maar de kiezer is niet tevreden over de rangschikking. Hij geeft een voorkeurstem aan de kandidaten die hij wenscht gekozen te zien.

3) Voor de kandidaten van verschillende lijsten (panachege). — Welk is de waarde van een gepanacheerd bulletijn? Veronderstellen wij, dat er 21 mandaten te beregen zijn. Iedere uitdrukking van den kiezer door het zwartmaken van het puntje, achter een naam, is in dit geval gelijk aan 1/21 van eene stem. Indien een kiezer 12 punten zwart maakt op eene katholieke lijst, 3 op eene liberale lijst en 2 op eene socialistische lijst, dan heeft dit bulletijn eene waarde voor de katholieken van eene 12/21 van eene stem, voor de liberalen 3/21 en voor de socialisten 2/21.

Niet zonder reden zegde de groote koning David: « Dat de achterklappers hunne tong geslepen hebben, zoo scherp als een zwaard, en den boog gespannen om den onbevelekte heimelijk op laffe wijze te kunnen beschieten! » En met veel juistheid antwoordde eene geleerde, wien men de vraag stelde, welke de wreastste diers waren: « Op de bergen en in de bosschen zijn het leeuwen en beren, maar in de dorpen en steden zijn het de achterklappers! »

Wanneer wij 's avonds of bij andere gelegenheden de praat van een landschap wederen en onze oogen zich op de roodpurpurgewinkende zon vestigen, kijken wij dan, op den een of anderen dichtbijgelegen meest- of vuinshoop? Nee, nietwa'r!

Waarom dan zoo met onze broeders handelen? Zijn wij niet allen schepsels, doorstraald met Godes schoonheid, en dragen wij niet in ons iets van zijne oneindige goedheid. Ware uw hart rechtschapen, dan zou elk schepsel een spiegel voor 't leven en een boek vol heilige lezing wezen; want een goed en vredelevend mensch vermoed geen kwaad; zijn hart toechthoude mensch duidt alles, zelfs het goede ten kwade.

Achterklap vermijden is nochtans niet genoeg; wij hebben ook den plicht hem te belatten. Den heidensch wijzeer zegt: « Waren er geen aanhoorders, er zouden ook geen achterklappers zijn! » En als men de vraag stelt: Wie is de pllichtgste, hij die aanhoort of hij die lastert? — Dan zou men moeijlijk een beslissend antwoord kunnen geven.

AANDUIDING DER PLAATSERVANGERS.

De wet van 12 Augustus 1932, brengt ook eene wijziging aan de aanduiding der plaatservangers.

Bij vorige kiezingen werden deze aangeduid door het getal der voorkeurstemmen die zij verkregen hebben, en er werd geen rekening gehouden met het groot getal lijststemmers, die rechte dan dit middel hun wensh uitdrukt hadden over de volgorde.

Krachtens de nieuwe wet, zal dit zoo niet meer geschieden. Voortaan zullen twee afzonderlijke berekeningen voor de kiezingen geschieden, de eene voor de werkelijke, de andere voor de plaatservangers, zooals het nu geschiedt voor de provinciekiezingen. Na eerst de werkelijke gemeentelieden aangeduid te hebben, door het systeem der devolutie, grijpt dezelfde operatie plaats en dit op dezelfde wijze voor de aanduiding der plaatservangers gedaan.

Ziedaar de bijzonderste wijzigingen die aan de kieswet of de gemeenteverkiezingen gedaan is geworden.

« Het beste middel om ons van deze droeve kwaal te genezen is ons zelf eens meer te bekijken, eens wat dieper in onze eigen ziel te treden; wij zullen dan, op onze beurt verbaasd staan over de eigen zwakheden en gebreken, en beter de woorden uit het Evangelie beseffen: « Ge zijt den splinter in het oog van uwen overvromsch en niet eens den balk in uwe eigene oogen! »

Daarbij, men zou aan zekere personen wel eens kunnen vragen: Met welk recht en door wiens gezag zij zich als rechtvaardigen aanstellen, om hun broeders te vernispen en een oordeel over hun daden te vellen? Het is niet geoorloofd dat de eerste de beste zonder de minste zending, zulk belangrijk ambt vervult. Het ambt van rechter is eigenlijk aan God alleen voorbehouden; Hij alleen kan, tot welzijn van het menschedom en tot het handhaven der orde die maact aan anderen overlaten.

Veel personen vergeeten ook dat lastertaal achterklap, kwaad vermoeden juist om hunne onrechtvaardigheid en hunne leelijke gevolgen, tot schadestelling verplichten. Zonder de restitutie of herstelling is er geen vergiffenis! Deze waarheid geldt zooveel voor 't privaat als voor het publieke leven.

In onze tijden van lichtzinnigheid en verflansing van Christene liefde, zou deze waarheid bijzonder door zekere personen wel eens dienen overwogen te worden. Of staat er ook niet geschreven: « Wil niet oordelen, opdat gij ook niet geoordeeld wordet! »

Kritiek

De laatste jaren is « kritiek » voorzeker een goetkoop produkt geworden. 't Schijnt in iedere bereik te liggen en in aller bereikbaarheid te zijn. In tram en trein, zooveel als in verkhuur en geselschap, wordt er mischen wel meer aan kritiek gedaan dan wenschelijk is. Werkman of burger, geleerde en ongeleerde, allen kunnen u zeggen dat het slecht gaat, door en door slecht.

Maar wat wordt er zoal opgedrukt door die kritiekers van verschillende pluimage? Zij tochen weten doorgaans zoo goed te vertellen hoe de knoop moet doorgemaakt worden.

De man in de straat zou het onmiddellijk doen betrekken met dit en dat te doen; schakel de politiek uit, zeg de alwetende profet en wij leven in een paradijs; schaf het leger af, zeg de jongere en alle miserie is met een verdwenen; dat men den werkloosstem vermindere of radikaal weg afschafte, zegt die knopet en ze zullen rap werk vinden, vijf dag en werken in de week of zooveel 6 uur per dag en daarbij hooge loonen betalen, met de nieuwe demokrasie, en iedereen is weer gelukkig.

Maar bij al die artikelen ste raadge-

BUITENLAND

ENGELAND.

Drama in een slangenkooi. — Te Manchester heeft een oppasser van den d'eren-tuin eenige bannuude oogenblikken biefied in de kooi van een nagen meter lange python-slang.

Terwijl de man, die de oudste oppasser is in het slangenhuis, bezig was den waterbak van het d'er schoon te maken keek hij toevallig naar boven en zag meteen den kop van het beest naar zich toeschieten. Hij schrok zoo, dat hij viel. Daaraan heeft hij zijn behoud te danken, want daardoor schoot de kop van de python rakelings langs z'n hoofd.

De woeste slang maakte zich gereed tot een tweede aanval, doch de oppasser zag nog juist kans om uit de kooi te kruipen. Toen hij de deur sloot, sloeg de slang met haar harden kop nog verscheidene keeren wild tegen de sterke wanden van haar glas-gevangenis.

Er was natuurlijk groote opwindung ontstaan onder de bezoekers, van wie velen machteloos oggetuige waren van den schielijken aanval. Het bestuur van den tuin liet het slangenhuis ontruimen totdat het beest tot bslaven was gekomen.

Later verklaarde de oppasser, dat de slang scheen te slapen, toen hij in haar kooi ging. Maar hij hield zich steeds op z'n hoede, aangezien zij hem reeds een keer had aangevalpen.

De betrokken python moet meer dan dertig jaar oud zijn en is de langste slang in eenigen Engelschen dierentuin.

BRAZILIE.

De straten worden gesaflert met koffieboonen. — Terwijl het aantal werklozen in haast alle landen der wereld steeds groeter wordt broken de eigenaars der koffieplantages in Brazilië en de uitvoerders van koffie, zich het hoofd hoe zij hun groete voorraden koffie van de hand kunnen doen. Enorme voorraden koffie heeft men in zee groepen. Er zijn reeds 12.000.000 baken koffie van 100 kg. vernietigd. Bovendien heeft men van koffieboonen bricketten vervaardigd om de locomotieven te stoken.

Thans heeft men nog een nieuwe manier ontdekt om op afgebruikt voor koffieboonen te vinden. Men is namelijk begonnen om de straten van de Braziiaanse steden te asfaltieren met koffieboonen, waardoor om massa arbeiders werk hebben gekregen. Op een desbetreffende vraag van een voor-aanstaand Engelsch journalist hooft arbeiders daarbij te werk gesteld zouden kunnen worden, antwoordde een zakkendrager uit Rio de Janeiro: God dank, zoalng er koffie vernietigd wordt is er ten minste vol op werk.

AMERIKA.

Staking van landbouwers in Iowa. — LEVENSMIDDELEVOORZIENING VAN DE STEDEN BELEMMERD. — Naar uit den staaf Iowa wordt gemeld neemt de staking der landbouwers die weigeren hun produkten te verkoopen met de bedoeling op deze wijze de prijzen te doen stijgen, een meer en meer onrustwekkende omvang aan.

De openbare meening, die in het begin van de werking der landbouwers ondersteunde is er thans vijandig tegenover gestemd, daar landbouwers getracht hebben levensmiddelen te doen stijgen, die op weg waren naar de steden aan te houden.

Acht landbouwers zijn in hechtenis genomen.

De politicafeelingen, die de vrachtauto's met levensmiddelen moeten begeleiden, zijn verstoort.

De betrekkingen met Sowjet-Russland. — Naar veeluit overweegt het Amerikaanse departement van buitenlandse zaken en denkbeeld, dat de Vereingde Staten een studiecommissie naar de Sowjetunie zouden zenden in verband met de kwestie van de erkanning en wensht Hoover daarover het overleg te plegen met Borah en andere senatoren. Het vraagstuk is op den voorgond getreden door den toestand in het Verre Oosten, den achteruitgang van den uitvoer naar de Sowjetunie en den wensh van de Sowjetunie in de Vereingde Staten een buitenlandse leening uit te geven.

FRANKRIJK.

De textielnijverheid in Fransch-Neerden. — DE TOESTAND WORDT BETER. — Te Roebas-Toerkonje wordt de toestand beter in de textielnijverheid. De stijging der grondstoffen is begonnen met de katoen, waarvan de prijs in de drie laatste weken van Augustus van 200 tot 250 frank de 50 kilo is opgegaan. De prijs der wol is ook gestegen, eerst onder het gevolg van spekkuleeringen, doch nu gaat het er om een werkelijke opslag. De nijverheid, die nagenoeg zonder voorraad zit, begint groete aankopen te doen, hetgeen de prijzen beïnvloedt. De handel in 't groot ondergaat er reeds den temslag van. De kleinhandel zal volgen. Deze verbetering der textielmarkt zal erlang ook naar uitwerkse doen gelden op den gang der werkhuizen. Men wordt het overigens reeds gewaar in de katoenspinnerijen, waarvan er zijn die kortelings de week van 26 arbeidsuren op 36 uren zullen brengen.

Het rekord der werkloosheid werd geslagen in het begin van Augustus. Deze week waren er 700 werklozen minder te Roebas-Toerkonje.

VOORUITZIENDE ZIJN

Inden de Staten nu over meer geld beschikken, dan zouden zij gemakkelijk de droeve gevolgen der krisis kunnen lenigen. Zij zouden de werklozen uit de nijverheid kunnen gebruiken aan groete, opbare werken, die onrechtstreeks aan de nijverheid zelve eene bedrijvigheid zouden kunnen verschaffen. Daarom zouden de Staten een reserve moeten hebben aan hulpmiddelen.

Iedereen weet dat ze er noot hebben. Men is de meening toetredend dat 's lands geld goet bestuurd zijn, indien de begroeting, elk jaar in evenwicht is of daarovertrent. Zoo is het niet, dat men de private zaken beheert. In de families en in de commercieele inrichtingen, in een woord, overal, zorgt men voor een reservefonds, zorgt men voor middelen, om onvoorziene uitgaven te kunnen dekken, om te kunnen weertaan in moeilijke oogenblikken, in tijden van krisis. De werkmans, de kleinburgers hebben hun spaarboekje; de naamlooze maatschappij heeft hare reserve. En het is zelfs dit algemeen vooruitzicht, dat op het huidige oogenblik, aan zekere fabrieken en inrichtingen toelaat nog te werken en aan veel families zoo het brood te verschaffen.

De Staat is om zulk vooruitzicht weinig bekommerd. Wij zien het tegenwoordig met onze eigene oogen. Zeggen wij maar dadeijk dat niemand hem vraagt om geveed te worden. Indien de begroeting een schoon overshot heeft, dan zegt iedereen met reden, dat de belastingen moeten vermindere. Men neemt niet aan dat de staat de wijsheid hebbe der senlingen dat hij eene reserve vorme. Het vooruitzicht men raadt het iedereen aan, den Staat uitgezonderd.

Men neemt aan dat wij schudden hebben die, in geval van krisis, zijn behoeftigheid vergroeten zullen. Men neemt niet aan dat hij andere hulpmiddelen hebbe dan deze, welke voor zijne onmiddellijke noodwendigheden onmisbaar zijn. En die besturen weten dit zooveel, dat zij nooit ten tijde der vette kolben probeeren zullen den appel voor den dorst weg te leggen, wat elke wijze burger doet, van zoohaast het hem mogelijk is.

Waren de Staten vooruitzichtig geweest als de wijze staatsvader o, wat zouden wij nu een rustig levenke hebben! Het goe de voorbeeld moet van hoogerop komen, helaas! Wanneer zullen wij, kleinen, overvaren dit voorbeeld sien komen?

CONGO.

Een blanke volkstaam in negerland. — Ut Albertville wordt bericht, dat aldaar een tot nog toe onbekende volkstaam is ontdekt, waarvoor de mannen der wetenschap tot nog toe geen redelijke verklaring kunnen geven. Deze nieuwe volkstaam immers is bijna volkomen blank, en de menschen hebben blond haar, zijn kort van gestalte, hebben een laag voorhoofd en bruine oogen. Waarschijnlijk betreft het hier een kleine volkstaam, die dezelfde seden en gewoonten heeft als de negers, maar die zich absoluut afsonderend heeft.

Tegenover de Europeanen zijn deze raad-

ITALIE.

Heftig Italiaansch artikel tegen Frankrijk en Engeland. — De « Gazzetta del Popolo » kondt een heftig artikel af tegen hetgeen dit blad noemt de Fransch-Britsche hegemonie en wil aantoonen dat de Volkembond incestueit. Voor zekere naties heeft het geen nut meer deel u te maken van deze instelling.

Te Genève en te Lausanne, schrijft het blad stellen Italie en Duitschland eene oplossing van de economische eris voor en de twee mogendheden die naar de oppermacht streven weigeren; hetzelfde is waar te nemen met de zedelijke oplossing, gelijkberechtigtheid, wapening of ontwapening voor allen.

Frankrijk en Engeland zijn verantwoordelijk voor de ellende die in de wereld heerscht.

Gansch het artikel is zeer heftig gesteld.

SPANJE.

Dreigende mijnwerkersstaking. — De mijnwerkersorganisatie in Asturie besloot binnen 72 uren de algemeen mijnwerkersstaking af te kondigen. Dit besloot zou 25.000 mijnwerkers treffen.

De ruden van dezen stap is dat een mijn-eigenaar zou hebben gewaagd zijn verplichtingen jegens de arbeiders na te komen.

— **Werkloosonlusten in een kerk.** — Op de plaza d'España, te Barcelona, hebben enkele honderden werkloze communisten getracht om een opstootje te verwekken. Toen zij door de politie werden uiteengegreven, trokken vijftig communisten naar de kerk « del Pi », met de bedoeling dit gebouw in brand te steken. Met een groot aantal boston stroo, die zij bij een stalhouder gestolen hadden, trokken zij de kerk binnen.

Toen de bewoners uit de buurt dit zagen, werd er alarm gemaakt en spoedig was er een groot aantal burgers bijeen die de communisten uit de kerk willen verjagen, hetgeen echter niet mocht gelukken. Bij deze poging werd de koster van de kerk levensgevaarlijk gewond.

Intusschen waren ook de politie en de brandweer gewaarschuwd, die spoedig met een gepantserde auto en motorspuit ter plaatse waren.

Zoodra de politieagenten in het portaal der kerk een salvo lieten, gingen de communisten op de vlucht en de brandweer had geen zware taak om de brandende boston stro te blussen. De aangegichte schade is tamelijk onbeduidend.

In den loop van den dag werden de brandstichters aangehouden, waarvan er enkele waren, die meerdere kogelwonden hadden bekomen.

— **Neef van den ex-koning aangehouden.** — De politie heeft den luitenant-kolonel van de infanterie Francisco de Bourbon, hertog van Sevilla, en een neef van ex-koning Alfons aangehouden. Hij wordt beschuldigd deel te hebben genomen aan den jongsten monarchistischen opstand.

Ook de hertog van V. Ilona is aangehouden. In diens woning is een voorraad wapenru in bezlag genomen.

RUSSLAND.

De kerkvervolgung. — BIND 1932 ZULLEN ER NOG SLECHTS 20 KERKEN VOOR DEN EREDIENST BESTEMD MOGEN ZIJN. — Zooals deze dagen reeds gemeld heeft de « Observator Romano » uit wongelichte en absoluut betrouwbare bron vernomen, dat de Russische regering bin-

CONGO.

Een blanke volkstaam in negerland. — Ut Albertville wordt bericht, dat aldaar een tot nog toe onbekende volkstaam is ontdekt, waarvoor de mannen der wetenschap tot nog toe geen redelijke verklaring kunnen geven. Deze nieuwe volkstaam immers is bijna volkomen blank, en de menschen hebben blond haar, zijn kort van gestalte, hebben een laag voorhoofd en bruine oogen. Waarschijnlijk betreft het hier een kleine volkstaam, die dezelfde seden en gewoonten heeft als de negers, maar die zich absoluut afsonderend heeft.

Tegenover de Europeanen zijn deze raad-